

Evidencijski broj / Article ID: 18748806
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Kultura

SUSRET U DEPOU U ateljeu poznate umjetnice uoči izložbe na Dubrovačkir

piše Romina Peritz

Samo nekoliko stotina metara od obale u Gružu, kad se prode kroz prolaz između zgrada u prvom redu uz more pa onda još malo uzbrdo po parkiralištu na dvije razine, dolazite u jedan sasvim drugačiji svijet.

Gotovo paralelni, a za mnoge i skriveni svijet dubrovačke umjetnice Dubravke Lošić. Svijet za koji znaju samo "odabrani", od onih koji jesu ili nisu iz Dubrovnika, iako umjetnica nema nikakvu namjeru sebe tako predstavljati.

STIL IZVAN STRUJE Tu je, naime, smještena godinama napuštena tvornička hala bivše uljare Radeljević u kojoj Dubravka Lošić posljednjih osam godina stvara djela koja su po mnogočemu izvan svih struja, tokova i stilova. Paralelni svijet Dubravke Lošić ne odnosi se samo na živopisni atelje, gdje su razni objekti, materijali, skulpture, slike i drugi predmeti spontano odloženi ili sasvim smisleno položeni ili obješeni u "trobrodnom" prostoru koji na prvi pogled kao da nema kraja. Taj paralelni svijet se ponavlja i u njezinu kompleksnom djelu koje stvara još od kraja osamdesetih godina prošlog stoljeća, djelu koje se može segmentirati i po ciklusima poetičnih naslova.

Jer, kad misliš da si uhvatio sve niti, pa čak i doslovno, budući da su mnogi radovi Dubravke Lošić napravljeni, među ostalim, od vunenog prediva i najrazličitijih tekstilnih materijala, shvatiš da

DUBRAVKA LOŠIĆ

"Moj skriveni umjetnički svijet u bivšoj uljari u Gružu"

* Treće izdanje "Susreta u depou" ima inauguraciju 7. kolovoza. Nakon 25. kolovoza izložba će se moći vidjeti uz prethodnu najavu. Tekstove koji izložbu prate potpisuju Margarita Sveštarov i Jelena Tamindžija

PARALELNI SVJETLOVI
 Ciklus "Ljetno popodne - 5 dana" koji prvi put izlaže u Dubrovniku (gore lijevo): Jedan od portreta Dubravke Lošić (dolje lijevo): "Morske psine", objekti koje čine zapakirani rani radovi (gore): Rozariji, najpoznatiji ciklus Dubravke Lošić (gore desno): "Alba Albulu", najnoviji ciklus Dubravke Lošić (desno)

se iza površine krije nešto posve drugo. Čak i sama slikarica za nazive pojedinih ciklusa kaže da su i oni jedan paralelni svijet. A onda nakon svih tih skrivenih značenja i asocijacija koje izazivaju njezina uglavnom monokromatska, apstraktna djela, koja su pretežno asamblaži sačinjeni od najrazličitijih materijala, no uvijek ili gotovo uvijek u formi i formatu slike, otkrijete uz zidove, onako usput okrenuta platna i posve jedinstven figurativni svijet suvremene inačice onoga što se nekad zvalo građanskim portretima.

Umjetnica nas dočekuje jednog poprilično sparnog poslijepodneva prvog dana kolovoza, u jeku priprema za otvorenje izložbe, još jedan "susret" u njezinu ateljeu, "depou". Sad već treći "Susret u depou" Dubravke Lošić ovaj put je dio pro-

na ljetnim igrama

TONČI PLAZIBAT / HANZA MEDIA

nasuprot drugom dok se pri kraju, posve na dnu hale, naziru metalne skulpture koje oblikom podsjećaju na vjetrenjače, iz ciklusa "Lovci na vjetar". Desno od nas uredno su složeni, prema boji, njezini prepoznatljiviji "Rozariji" koji su postali već toliko poznati da su ih i "neke dubrovačke domaćice počele kopirati", a pokraj njih "Morske psine" - rana djela zamotana u zeleno-crnu prugastu i plavu tkaninu. Na prve "Rozarije" u drugoj polovici osamdesetih potaknula ju je jedna "preružna ruža od voska". "Mogla bih reći da me je takva isprovocirala i na određeni način dugo 'mučila'. Umnožila sam je, stavila u plitke kutije, slagala kao voće. Na taj način prije sam umnažala papirnate brodove, slova..., a ruža je mogla biti sve: simbol, metafora. Mijenjala se u veličini, boji, materijalima i značenju, na kraju to više i nije ruža. Ostalo je samo ime". "Morske psine" objekti su nastali 2013. godine "zbog nedostatka prostora za izlaganje u Umjetničkoj

Dubravka Lošić diplomirala je slikarstvo 1988. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi velikog Ferdinanda Kulmera. Tražio je da donese sve što radi doma i predložio da to provlači kroz program Akademije

Ciklus "Kiša Pariz"

grama jubilarnih 70. Dubrovačkih ljetnih igara.

"Uvijek nastojim predstaviti novi ciklus koji bih izložila u nekoj galeriji. Ali, ovdje mi je praktičnije, idem s izložbom mimo svih galerijskih protokola. Voljela bih prikazati radove na ovaj način i izvan Dubrovnika, sve to izmaknuti", objašnjava umjetnica koncept izložbe s kojim je krenula prvi put 2015. godine u prostoru koji sam po sebi ima neku svoju auru napuštenog, pomalo devastiranog industrijskog zdanja.

UREDNI ATELJE "Došla sam ovamo dok sam spremala izložbu u Umjetničkom paviljonu, nakon što sam 'izgubila' svoj stari atelje. Naišla sam jedan dan na prijatelje koji su mi ponudili ovaj prostor na nekoliko mjeseci, a ostala sam na kraju godinama. Privilegij je biti u njemu, posve je drukčije izlagati nego u galeriji jer tu su svi moji radovi u kontekstu, od onih koji tek nastaju do starih koji su tu negdje usput pohranjeni, iza leda. U odnosu na ovaj, galerijski mi izgledaju poprilično sterilni". Već na prvi pogled po ateljeu prepoznajemo neke od radova iz njezinih ciklusa "Kalamoto", "Prozori" i "Trkači" odložene na podu sa strane ili, pak, obješene na nekom od zidova.

Atelje je sad, kaže, strašno uredan. "Nije inače ovakav. Malo sam ga dotjerala za izložbu", govori Dubravka Lošić dok prolazimo između "zidova" njezina radnog prostora, sačinjenih od crnih i bijelih slika - objekata koji vise jedan

galeriji Dubrovnik". Čine ih radovi iz osamdesetih koji su u njima pohranjeni: viseći objekti iz ciklusa "Mornaru na brodu Sv. Margareta", "Noć na brodu Sv. Margareta", "Portreti"..., umotani u različite tkanine kao najjednostavniji način za transport. "Neki od njih su, nakon skoro dva desetljeća ležanja po skladištima, postali potpuno ukrućeni i podsjećali su me na morske pse. Levitirali su na željeznim postamentima u atriju Galerije".

Bijeli su objekti njezin najnoviji ciklus, a nazvala ga je "Alba Albula", po pigmentu koji je koristila, boji koju nabavlja iz jedne male tvornice u Aichstettenu.

Kao suprotnost tim bijelim objektima postavljeni su crni, a riječ je o ciklusu "Kiša Pariz", prvi put pokazanom na drugim "Susretima u depou" prošlog studenog.

ZAOKRUŽENI CIKLUS Na trećem "Susretu u depou", osim crnih i bijelih slika-objekata, Dubravka Lošić pokazuje i svoje vrlo rane radove nastale sredinom osamdesetih, koje nikada nije izlagala u Dubrovniku, samo jednom davno u zagrebačkoj Galeriji proširenih medija. "Ciklus se zove 'Ljetno popodne - 5 dana'. Još sam bila studentica na zagrebačkoj Akademiji. Radila sam ga u ljeto 1985. doma u Gradu. Mislim da je to prvi zaokruženi ciklus, poslije stalno radim serije radova. Danas s odmakom vidim daje to bio početak mog načina rada, u ciklusima, ali jednako tako niz, umnožavanje".

Kroz njezine i najnovije i najranije radove provlači se ideja materija-

la koji su manje ili više vidljivi. "U ranijim radovima sve je utisnuto, pritisnuto, 'vakumirano', ali ipak je ta unutrašnjost vidljiva, za razliku od novih u kojima koristim slične materijale, no sada ih pokušavam suzbiti, prekriti, zaštititi, ukrotiti... Sve je nemoguće, sve hježi. Na 'Kišama Pariz' oni cure, izmiču, i kada sam mislila da sam se smirila, dogodila se 'Alba Albula' gdje su oni još više stiješnjeni, tek ponegdje vire, ali potpuno su uzburkani."

OSOBNA PRIČA I iza materijala koje koristi u svojim radovima krije se priča, posve osobna. Vuneno je predivo iz radionice pletenine koju su nekad imali njezini roditelji, u ateljeu drži i par preostalih strojeva. "Odrastala sam uz te materijale, jako su mi bitni i koristim ih u svim svojim ciklusima od početka do danas."

Dubravka Lošić diplomirala je slikarstvo 1988. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi velikog Ferdinanda Kulmera.

"Profesor Kulmer tražio je da donesem sve što radim doma i predložio da tu ideju provlačim kroz program Akademije. Imala sam njegovu veliku podršku tijekom studiranja, potaknuo me je i podržao moju prvu samostalnu izložbu u galeriji Quorum u Tkalčićevoj 1985. Zahvaljujući njemu, s Akademije sam izašla posve neopterećena time kako početi", sjeća se Dubravka Lošić jednog od najvećih hrvatskih

slikara koji joj je u jednom trenutku rekao: "Rijetko se koji ovako izrazito slikarski senzibilitet našao u službi destrukcije slike". "Željko Jerman uskočio je u moju 'obranu'. Pisao je o ciklusu 'Ljetno popodne - pet dana', nazvao ga je palačinkama. Ja sam tada mislila da sve može biti slikarstvo, pretpostavljam da i može."

Uz portrete djece visi i nekoliko posve drukčijih portreta, "Portreti/Imago Anima" iz 2013., koji su svojevrsna spona između dva svijeta Dubravke Lošić - onog figurativnog i apstraktnog. "Oni su nastali samo kao mogućnost razotkrivanja jer su raniji bili previše ranjivi, osjetljiviji..." Likovi u naznakama, tek obrisima, prekriveni su "crnilom" i "zaštićeni" smolom, što je rezultiralo posve apstraktnom rothkovskom plavo-crnom kompozicijom na kojoj nema prepoznatljivih crta lica.

A to što živi u Dubrovniku za nju i njezin karakter je prednost jer voli mir i tu povučenu koju donosi život izvan umjetničkih središta.

S Margaritom Sveštarov, autoricom brojnih predgovora njezinih izložbi, u stalnoj je komunikaciji, u posljednje vrijeme i oko monografije koju priprema, a tu je i mlada povjesničarka umjetnosti Jelena Tamindžija s kojom je počela surađivati.

Upravo njih dvije potpisuju tekstove koji prate treće izdanje "Susreta u depou", čija je inauguracija 7. kolovoza. Nakon 25. kolovoza izložba će se moći vidjeti uz prethodnu najavu. **M**